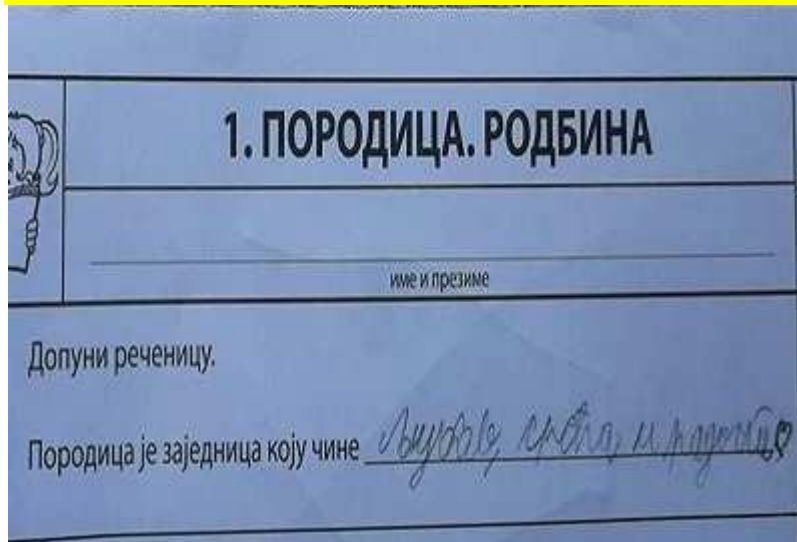

KAKO MOGU RODITELJI DA POMOGNU DETETU U IZBORU ŠKOLE I ZANIMANJA

1. ПОРОДИЦА. РОДБИНА

име и презиме

Допуни реченицу.

Породица је заједница коју чине људи, деца и родитељи

Izbor buduće škole i zanimanja je glavna tema u porodicama onih koji završavaju osnovnu i srednju školu i sve je u znaku ove značajne prekretnice u životu mlade osobe, kao i porodice koja je najveća podrška i oslonac.

Za mame i tate, koji čine najviše i najbolje što umeju i mogu u cilju podrške svom detetu za kvalitetno i srećno odrastanje, evo nekoliko praktičnih saveta za podršku detetu koje bira buduće zanimanje:

- Odvojite dovoljno vremena i razgovarajte otvoreno sa svojim detetom. Pokažite spremnost da čujete osećanja, potrebe i želje vašeg deteta, dileme, pitanja, brige... koje su u vezi se izborom zanimanja i buduće škole, fakulteta;
- Pitajte svoje dete šta vi možete da učinite kao doprinos da samostalno, zrelo i kompetentno izabere svoju buduću školu, fakultet i zanimanje. Zatim, jednostavno, pružite to što vaše dete od vas traži i očekuje;
- Podstaknite razgovor kako biste se zajedno podsetili vašeg školovanja, čime ste se vi bavili u slobodno vreme, da li vas je zanimalo sport, umetnost, strani jezici... Pomozite i da vaše dete sagleda svoja interesovanja na taj način;
- Kada je otvoreno da čuje savet i vaše mišljenje, tad ga posavetujte u formi: “Možda možeš da razmisliš o tome da...”; “Kako ti se sviđa ideja da...”; “Čini mi se zbog toga što .... (argumentacija) bi za tebe bilo zgodno da sagledaš i ..... “ Važno je da savetovanje i iznošenje sopstvenog iskustva ne bude nametanje i sopstvenog mišljenja. Razgovor i savet su prilikada da otvorite prostor za zajedničko sagledavanje mogućnosti, naročito onih koje odgovaraju na potrebe deteta;
- Podsetite se vremena kada ste vi bili na raskrsnici izbora srednje škole, fakulteta i zanimanja. Kako vam je bilo, kako ste se osećali, o čemu ste razmišljali, od koga ste tražili savete, šta vam je bilo potrebno, kako ste vi odlučili o svojim izborima.. to što je vama bilo potrebno tada, pružite i svom detetu. Važno je da svoje strahove, dileme, kao i izvore pomoći iz tog doba podelite sa svojim detetom;

- Ohrabrite vaše dete (ako se još uvek dvoumi) da:
  - **više istraži i upozna sebe, svoja interesovanja, sposobnosti**, talente, potrebe, želje i da napravi vezu sa budućim zanimanjem;
  - **se informiše na različite načine i iz više izvora o zanimanjima i karijeri**;
  - **istraži i upozna obrazovne profile i mogućnosti školovanja** koje srednje škole i fakulteti nude, da prouči aspekte školovanja (predmete, mesto gde se škola i fakultet nalaze, uslove, okruženje, pogodnosti i prednosti kao i nedostatke, praksu koju je moguće ostvariti, život i rad škole i fakulteta, vannastavne aktivnosti, mogućnosti zapošljavanja, nastavak školovanja i prohodnost na fakultete i dalja usavršavanja);
  - **upozna kroz razgovor sa predstavnicima/cama zanimanja** detalje i sliku o obavljanju posla u tom zanimanju i dajte ideje za posetu preduzeću i isprobavanje zanimanja (napravite kontakt sa timom za profesionalnu orijentaciju u osnovnoj školi ili Kancelarijom za mlade u kojoj je vaše dete ili samoinicijativno pozovite rođake i prijatelje i dogovorite da vaše dete poseti preduzeće gde oni rade), a zatim porazgovarajte o novim saznanjima i iskustvima vašeg deteta i vezi sa izborom buduće škole i zanimanja;
  - *sagledajte i analizirajte sve elemente prethodnih koraka i podržite vaše dete **da samostalno donese odluku o izboru***, jer će ono što vaše dete samostalno bira, biti upravo odgovornost za njegov uspeh budućem profesionalnom životu;
- Uputite vaše dete da koristi **savetodavne individualne razgovore** sa predmetnim nastavnicima, stručnim saradnicima u školi, u Nacionalnoj službi za zapošljavanje koja pruža i usluge testiranja (www.nsz.gov.rs). Možete otići sa svojim detetom u školu, Nacionalnu službu za zapošljavanje i zajedno razmatrati Portfolio profesionalne orijentacije koji su osnovci kreirali i Vodič za izbor zanimanja;
- Setite se da ste **upravo vi najveća podrška i oslonac svom detetu**, najbolji savetodavac i da će vaše dete samo uz vašu podršku ostvariti svoje profesionalne vizije!

I, na kraju, podsetite se da je profesija nešto što se razvija i za šta se uči celog života, i da odluka koja sledi ne mora da znači put bez povratka do kraja života.

Srećno vam bilo na putu najboljeg samostalnog, životno važnog izbora srednje škole i zanimanja!